

Duurzame versnelling van eHealth technologie in de huisartsenzorg?

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

Aanleiding

RIVM en VWS zijn geïnteresseerd in de effecten van de maatregelen rondom COVID-19 op digitale / elektronische vormen van zorg en de bestending hiervan.

Het Nivel heeft samen met Nictiz van 2014 tot en met 2019 de eHealth monitor verzorgd, waarvan de laatste peiling heeft plaatsgevonden in maart 2019. Vanwege de uitbraak van COVID-19 neemt het gebruik van elektronische hulpmiddelen een zeer hoge vlucht. Talloze voorbeelden verschijnen in het nieuws hoe patiënten en zorgverleners via websites, apps en video- en audiotoeepassingen nu met elkaar communiceren. Over COVID-19, maar ook over lopende zorgvragen die nu grotendeels digitaal worden afgehandeld. In snel tempo veranderen daarmee ook de bestaande organisatiestructuren en werkprocessen, vooral in de huisartsenzorg waar traditioneel zorg op een laagdrempelige en face-to-face basis wordt verleend.

De urgente vraag die nu naar voren komt, is hoe praktijken en zorgverleners de versnelde toepassing van eHealth technologie vormgeven, welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben, en of deze manier van werken en zorgverlening ook na de COVID-19-crisis zal doorzetten. Ook is het belangrijk om inzicht te krijgen in hoeverre het eHealth gedrag van consumenten en patiënten verandert tijdens en na de COVID-19 crisis en hoe zij deze verandering ervaren. Het doel van dit onderzoek is inzicht te verkrijgen in het gebruik van eHealth toepassingen in huisartspraktijken vanuit het perspectief van de zorgverlener, chronisch zieken en de gemiddelde Nederlander. Aanvullend wordt in kaart gebracht hoe huisartsenpraktijken zich in deze tijd met eHealth intern en extern (re)organiseren, of dit tijdelijk is of blijvend zal zijn, en wat dit voor hun patiënten betekent.

Methode

Korte termijn Het Nivel heeft verschillende panels en databases die ingezet worden om het bovenstaande doel te bereiken. Deze panels en databases zijn landelijk representatief en worden vooral ingezet om trends en ontwikkelingen in de zorg te monitoren. Ze kunnen juist nu, op korte termijn worden ingezet om de versnelde implementatie van eHealth in kaart te brengen onder patiënten en zorgverleners in de huisartsenzorg. Door enkele vragen uit de eHealth monitor opnieuw aan consumenten, patiënten en huisartsen voor te leggen kan een verandering in het gebruik van eHealth technologie ten opzichte van de jaren 2014 tot 2019 worden vastgesteld.

Dat geldt ten eerste voor zorggebruikers, in het Nivel Nationaal Panel Chronisch zieken en Gehandicapten (NPCG) en het Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg.

Het NPCG bestaat uit 3.500 mensen met een somatische chronische ziekte en/of langdurige lichamelijke beperking. In het NPCG worden ontwikkelingen in de zorg- en leefsituatie van mensen met een chronische ziekte en/of lichamelijke beperking in kaart gebracht. Het perspectief van de persoon met een chronische ziekte of lichamelijke beperking zelf staat daarbij voorop.

Het Nivel Consumentenpanel bestaat uit zo'n 12.000 personen van 18 jaar en ouder en hieruit kan een steekproef met een representatieve afspiegeling van de Nederlandse samenleving worden getrokken. Een peiling onder 1.500 panelleden kan in kaart brengen wat de ervaring van personen met eHealth in de gezondheidszorg is in de afgelopen weken sinds de uitbraak van COVID-19 en in hoeverre deze situatie hun reguliere zorgvraag heeft beïnvloed.

Vanuit het zorgverlenersperspectief bestaat er de mogelijkheid om extra vragen over eHealth en digitalisering op te nemen in een peiling onder de populatie van alle 5.000 huisartsenpraktijken in Nederland. De bron hiervoor is de Nivel Huisartsenregistratie. Deze peiling wordt op dit moment voorbereid op initiatief van het NZa. Hier kan de vraag naar de (toegenomen) inzet van eHealth gedurende de COVID-19 crisis worden opgenomen en in hoeverre de verwachting bestaat dat deze toename structureel is. Het aantal te stellen vragen dient beperkt te zijn, vanwege de belasting voor zorgverleners.

In aanvulling op bovenstaande peilingen kan een inventarisatie worden gemaakt van de informatie op websites van huisartsenpraktijken over COVID-19. Het Nivel heeft al een tool ontwikkeld waarmee door middel van 'scraping' informatie op websites van alle 5.000 huisartspraktijken in Nederland gestructureerd kan worden verzameld en geanalyseerd. Hiermee is een tool en bron beschikbaar om de informatievoorziening van huisartspraktijken te monitoren zonder deze daarover te bevragen. Vragen die hiermee kunnen beantwoord kunnen worden zijn: welke informatie geven alle praktijken over COVID-19 aan hun patiënten, welke informatie geven zij over hoe de praktijk gedurende de crisissituatie ge(re)organiseerd is, waarnaar worden patiënten verwezen, worden noodlocaties opgezet, gaan praktijken gedeeltelijk dicht, wat wordt patiënten aangeraden te doen, wordt de standaardtekst die vanuit de NHG is aangeboden op de site geplaatst, et cetera.

Lange termijn

Naast het in kaart brengen van de korte termijn veranderingen op het gebied van eHealth toepassing is het van belang om inzicht te krijgen in hoe huisartsenpraktijken omgaan met de maatregelen rondom de COVID-19 uitbraak. Welke innovatieve organisatievormen zijn ontstaan? Wat zijn factoren die de implementatie van eHealth in de huisartsenpraktijken hebben gefaciliteerd en welke factoren belemmeren verdere implementatie? Wat is er nodig om innovaties een duurzaam karakter te geven? Om antwoord te verkrijgen op deze vragen is een open, gestructureerd gesprek met zorgverleners in huisartsenpraktijken de aangewezen methode. Hiertoe kan een sample van 30 praktijkhouders met een divers profiel voor wat betreft regio, omvang van de praktijk en eHealth-ervaring een representatief beeld geven.

Naast huisarts-praktijkhouders, kan tevens gedacht worden aan een bredere consultatie van eerstelijns zorgverleners / bestuurders die onder druk van de COVID-19 uitbraak versneld hebben moeten innoveren, waaronder praktijkhoudende apothekers en fysiotherapeuten.

In een vervolgmeting kan door middel van een peiling onder de eerder bevraagde doelgroepen worden onderzocht of de toename van het gebruik van eHealth toepassingen en de innovatieve organisatievormen in de eerste lijn duurzaam zijn gebleken.

Planning

Vanwege de huidige beperkende maatregelen rondom COVID-19 en de druk op zorgverleners is er een beperkte mogelijkheid voor het verzamelen van relevante gegevens over de versnelling van implementatie van e-health technologie in de huisartsenzorg.

Maand in 2020	Activiteiten
April / mei	Uitzetten van de eerste peiling bij consumenten, patiënten en huisartsenpraktijken, rappelleren en responsmonitoring Scraping van websites van huisartsenpraktijken
Juni	Cleaning, weging en analyse van de respons op de eerste peilingen Analyseren van de verzamelde praktijk-website-teksten
Juli	Rapportage van bevindingen peiling aan opdrachtgever
Juni / juli / augustus	Interviews met praktijkhouders / 1e lijns zorgverleners en bestuurders
September	Analyse van interviews
Oktober	Rapportage van bevindingen interviews + verzamelde praktijk-website-teksten aan opdrachtgever

De tweede peiling onder huisartsenpraktijken vindt over 3 maanden plaats (eind juli). Een tweede peiling in het NPCG panel zou eind oktober kunnen plaatsvinden als onderdeel van een bestaande peiling.

Begroting

Voor iedere activiteit hebben we een aparte inschatting gemaakt van het benodigd aantal fte onderzoeker (personeel) en de kosten die gepaard gaan met de peiling (materiaal).

Activiteit	Kosten
<i>Peiling NPCG</i>	
Materieel (onderdeel van bestaande peiling)	(10)(1c)
Personeel	
<i>Peiling Consumentenpanel</i>	
Materieel (extra peiling)	
Personeel	
<i>Peiling huisartsenpraktijken</i>	
Materiaal (onderdeel van bestaande peiling)	
Personeel	
<i>Interviews huisartsenpraktijken (n=30)</i>	
Materieel	
Personeel	
<i>Scraping websites van huisartspraktijken</i>	
Materieel	
Personeel	
Programmaleiding, secretariaat en researchondersteuning	
TOTAAL	

Bovenstaande begroting van interviews is uitgegaan van het bevragen van uitsluitend huisarts-praktijkhouders (n=30). Dit kan worden uitgebreid naar andere eerstelijnsbestuurders die gedurende de Covid-19 uitbraak onder druk hebben moeten innoveren, waaronder apothekers en praktijkhouders van fysiotherapie.

Bovenstaande begroting is exclusief een vervolgmeting. Kosten hiervan zijn sterk afhankelijk van de omvang van de vragen en de inbedding van de resultaten in relatie tot de eHealth monitor 2014-2019. Ter indicatie: de e-health monitor 2019 was begroot op 180.000 euro.

Bijlage: specificatie e-Health vragen in huisartsenpraktijk-enquête en panels**Huisartsenpeiling:**

Heeft u in uw praktijk vanwege de COVID-19 pandemie (nieuwe) e-health toepassingen ingezet of bent u bestaande toepassingen vaker gaan inzetten? En denkt u deze intensiever te blijven inzetten? Denk hierbij aan elektronisch patiëntcontact door middel van e-consult of beeldbellen, of elektronisch intercollegiaal contact door middel van teleconsultatie.

- Nee, ik ben geen nieuwe e-health toepassingen gaan gebruiken noch bestaande e-health toepassingen intensiever gaan gebruiken
- Ja, namelijk:

	... wij gebruikten deze toepassing al, maar zijn deze intensiever gaan gebruiken	... wij zijn de volgende toepassingen voor het eerst gaan gebruiken	...wij denken deze toepassing ook na de pandemie intensiever te blijven inzetten
e-consult	☐	☐	☐
Herhaalrecepten online aanvragen	☐	☐	☐
Beeldbellen/videobellen met patiënten	☐	☐	☐
Teleconsultatie	☐	☐	☐
Telemonitoring	☐	☐	☐
Overig, namelijk	☐	☐	☐

Het Nivel hoort graag meer over de ervaring van praktijken met innovatie en e-health, nu en voor de toekomst. Mogen we u in de komende weken benaderen voor een telefonisch interview hierover?

- Nee
- Ja, contact opnemen via (email adres of telefoonnummer):

Toevoeging 22/4: Telefonisch met Nienke en Marlies besproken dat naar aanleiding van deze vraag contact op kan worden genomen met twee groepen huisartsen:

- *Zij die niet denken bepaalde ehealth toepassingen in de toekomst te blijven gebruiken*
- *Zij die wel denken bepaalde ehealth toepassingen in de toekomst te blijven gebruiken*

Het interview richt zich dan op de vraag: waarom wel /niet? Wat is er voor nodig om het gebruik te bestendigen?

Nationaal Panel Chronisch Zieken en Gehandicapten peiling:

1. Heeft u in de afgelopen weken tijdens de coronacrisis contact gehad met uw huisartsenpraktijk?
  - Nee → ga door naar vraag 3
  - Ja, via telefoon → ga door naar vraag 3
  - Ja, persoonlijk contact in de praktijk → ga door naar vraag 3
  - Ja, via e-consult
  - Ja, via een beeld/videoverbinding

2. Hoe heeft u deze vorm van contact met uw huisartsenpraktijk ervaren?
  - Prettig, voor herhaling vatbaar ook na de crisissituatie
  - Prettig, maar niet voor herhaling vatbaar na de crisissituatie
  - Niet prettig, omdat: .....
  - Weet ik niet

3. Heeft u in de afgelopen weken zelf metingen gedaan van bepaalde gezondheidswaarden (bijvoorbeeld gewicht, bloeddruk, bloedsuikerwaarde, INR-waarde (bloedstolling), zuurstofverzadiging van het bloed, longfunctie, ECG of lichamelijke activiteit)?
  - Ja, ik meet de volgende waarden: .....
  - Nee, maar ik wil en kan dit wel zelf doen → ga door naar vraag 5
  - Nee, ik wil dit wel, maar kan het niet zelf doen → ga door naar vraag 5
  - Nee, en ik wil dit ook niet zelf doen → ga door naar vraag 5

4. Deelt u uw zelf gemeten gezondheidswaarden met uw zorgverlener (bijvoorbeeld via e-mail of automatisch via de computer of een app op mijn telefoon, of tijdens een consult)
  - Ja
  - Nee, maar ik zou dit wel willen
  - Nee, en weet niet of ik dit zou willen
  - Nee, en ik wil dit ook niet

5. Maakte u de afgelopen weken **gebruik** van de volgende technologische toepassingen? Zo nee, zou u dit wel willen?

	Ja, al langere tijd	Ja, sinds de corona-crisis	Nee, maar ik zou dit wel willen	Nee, en ik weet niet of ik dit wil	Nee, en ik wil dit niet
Technologie om contact te onderhouden met een zorgverlener op afstand (bijv. via tablet of mobiele telefoon)	☐	☐	☐	☐	☐
Een apparaat waarmee u in geval van nood een alarm kan verzenden naar een zorgverlener	☐	☐	☐	☐	☐
Een elektronisch deurslot of een elektronisch bewaarkastje voor de huissleutel, dat de (thuis) zorgmedewerker met een pasje of cijferslot kan openen	☐	☐	☐	☐	☐
Een elektronische medicijnbox die de juiste medicijnen geeft op van tevoren ingestelde momenten	☐	☐	☐	☐	☐
Technologie om zaken in huis op afstand te bedienen (bijv. via een tablet), zoals het licht aan en uit doen of de gordijnen openen en sluiten	☐	☐	☐	☐	☐
Technologie die in de gaten houdt hoe het met uw dagelijkse handelingen gaat en u en uw naasten hierover advies geeft.	☐	☐	☐	☐	☐

Consumentenpanel peiling

- A Achtergrondgegevens en digitale vaardigheid
- B Internet en gezondheid gedurende de corona uitbraak
- C Contact met zorgverleners en de waardering hiervan gedurende de corona uitbraak
- D Uitgestelde zorg gedurende de corona uitbraak
- E Toekomstig gebruik van digitale toepassingen in de zorg

In zwart: vraag die uit de e-health monitor 2019 komt, aangepast naar COVID-19 situatie

In groen: nieuwe vraag, niet te relateren aan eerdere e-health monitor vragen

Deze vragenlijst gaat over het gebruik van digitale toepassingen in de gezondheidszorg ten tijde van de Corona uitbraak in Nederland. Alle vragen hebben betrekking op de periode van de uitbraak van het corona virus in Nederland, te weten de maanden maart, april en mei 2020

A Achtergrondgegevens en digitale vaardigheid

- 1 Wat is uw geboortedatum? (*dag - maand - jaar*)

___ - ___ - _____

- 2 Wat is uw geslacht?

- Man
 Vrouw

- 3 Hieronder staan een aantal kenmerken van digitale vaardigheid. Wij vragen u om van alle kenmerken aan te geven of dat voor u geldt (ja), niet geldt (nee), of dat u het hier hulp bij vraagt.

Digitale vaardigheid	Ja	Met hulp	Nee
Heeft u een computer, telefoon of tablet met internet?	☐	☐	☐
Zoekt u weleens informatie (over gezondheid) op het internet?	☐	☐	☐
Gebruikt u e-mail?	☐	☐	☐
Gebruikt u weleens een app?	☐	☐	☐
Kunt u zelf een app installeren?	☐	☐	☐

B Internet en gezondheid gedurende de corona uitbraak

- 4 Hieronder staan voorbeelden van **zoeken naar informatie over gezondheid en (zelf)zorg via internet**. Wij vragen u om per voorbeeld aan te kruisen of u hier gedurende de corona uitbraak gebruik van maakte. Als u dit **niet** heeft gedaan vragen wij u om aan te kruisen of u dat zou willen. *U kunt per manier slechts één antwoord geven.*

	<i>Gedurende de corona uitbraak heb ik hier:</i>				
	<i>wel gebruik van gemaakt</i>		<i>geen gebruik van gemaakt, en als dit voor mij van toepassing zou zijn dan....</i>		
	<i>één keer</i>	<i>vaker</i>	<i>zou ik dit niet willen</i>	<i>weet ik niet of ik dit zou willen</i>	<i>zou ik dit wel willen</i>
<i>Gedurende de corona uitbraak heb ik:</i>					
Via internet informatie gezocht over het corona virus.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet informatie gezocht over een ziekte of behandeling.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet informatie gezocht over of ik met een bepaald probleem naar mijn huisarts zou moeten gaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet informatie gezocht over voeding of bewegen.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet of met een app op mijn telefoon of tablet zelf gegevens bijgehouden over mijn gezondheid.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet of met een app op mijn telefoon of tablet zelf gegevens bijgehouden over mijn doktersbezoeken en/of behandelingen.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet of met een app op mijn telefoon of tablet zelf gezondheidswaarden gemeten (zoals gewicht of bloeddruk) en deze waarden bijgehouden.	☐	☐	☐	☐	☐
Een apparaat of app gebruikt dat mijn lichamelijke activiteit bijhoudt, zoals een stappenteller bijvoorbeeld tijdens het sporten.	☐	☐	☐	☐	☐
Een apparaat gebruikt dat geregeld gezondheidswaarden (zoals bloeddruk of bloedsuikerwaarden) meet en verstuurt naar mijn zorgverlener of het ziekenhuis.	☐	☐	☐	☐	☐
Zelf gegevens bijgehouden over mijn voeding en/of dieet via internet of met een app op mijn telefoon of tablet.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet of met een app een behandeling gevolgd om te stoppen met verslavingen zoals roken, alcohol of drugsgebruik.	☐	☐	☐	☐	☐
Via internet of met een app (anoniem) een behandeling gevolgd voor psychische problemen.	☐	☐	☐	☐	☐
Een automatische herinnering om medicijnen in te nemen ingesteld op mijn telefoon of tablet.	☐	☐	☐	☐	☐

C Contact met zorgverleners en de waardering hiervan gedurende de corona uitbraak

5 Had u gedurende de corona uitbraak contact met een zorgverlener, voor uzelf of voor een gezinslid (persoonlijk, telefonisch of via internet)?

- Nee, ik had geen contact met een zorgverlener → **ga door naar vraag 14**
- Ja, ik had contact met een huisartsenpraktijk, namelijk ..... keer
- Ja, ik had contact met een fysiotherapiepraktijk, namelijk ..... keer
- Ja, ik had contact met een apotheek, namelijk ..... keer
- Ja, ik had contact met de volgende andere zorgverlener .....

6 Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met uw huisartsenpraktijk. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte gedurende de corona uitbraak. Als u hiervan gebruik maakte vragen wij u om aan te kruisen of u dit ook in de toekomst zou willen gebruiken.

Huisartsenpraktijk	Gedurende de corona uitbraak heb ik hier gebruik van gemaakt	Ik vond het gebruik hiervan:		
		Niet prettig	Prettig, maar in de toekomst doe ik het liever niet – digitaal	Prettig, in de toekomst doe ik het graag vaker op deze manier
Via internet, website of app een afspraak maken	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een herhaalrecept aanvragen	☐	☐	☐	☐
Via e-mail, internet, website of app een medische vraag stellen (e-consult)	☐	☐	☐	☐
Via e-mail, internet, website of app een foto van uw vraag aan uw huisarts sturen (e-consult)	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app mijn medische gegevens inzien	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een gesprek voeren met mijn zorgverlener waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	☐	☐	☐	☐
Andere vorm van contact op afstand met mijn huisartsenpraktijk, namelijk:				

7 Hierboven kon u aangeven of u op afstand contact heeft gemaakt met uw huisartsenpraktijk gedurende de corona uitbraak. Indien u digitaal contact heeft gezocht, is de vraag die u had toen ook voldoende goed beantwoord?

- Nee
- Ja

- 8 Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met uw fysiotherapiepraktijk. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte gedurende de corona uitbraak. Als u hiervan gebruik maakte vragen wij u om aan te kruisen of u dit in de toekomst ook zou willen gebruiken.

Fysiotherapiepraktijk	Gedurende de corona uitbraak heb ik hier gebruik van gemaakt	Ik vond het gebruik hiervan:		
		Niet prettig	Prettig, maar in de toekomst doe ik het liever niet – digitaal	Prettig, in de toekomst doe ik het graag vaker op deze manier
Via internet, website of app een afspraak maken	☐	☐	☐	☐
Via e-mail, internet, website of app een vraag stellen aan mijn fysiotherapeut (e-consult)	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een gesprek voeren met mijn fysiotherapeut waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app oefeningen uitvoeren waarbij mijn fysiotherapeut mij kan zien bijv. op een beeldscherm of tablet	☐	☐	☐	☐
Andere vorm van contact op afstand met mijn fysiotherapeut, namelijk:				

- 9 Hierboven kon u aangeven of u op afstand contact heeft gemaakt met uw fysiotherapiepraktijk gedurende de corona uitbraak. Indien u digitaal contact heeft gezocht, is de vraag die u had toen ook voldoende goed beantwoord?
- Nee
- Ja

10 Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met uw apotheek. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte gedurende de corona uitbraak. Als u hiervan gebruik maakte vragen wij u om aan te kruisen of u dit in de toekomst zou willen gebruiken.

Apotheek	Gedurende de corona uitbraak heb ik hier gebruik van gemaakt	Ik vond het gebruik hiervan:		
		Niet prettig	Prettig, maar in de toekomst doe ik het liever niet – digitaal	Prettig, in de toekomst doe ik het graag vaker op deze manier
Via internet, website of app advies krijgen over het gebruik van medicatie	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app herhaalmedicatie aanvragen	☐	☐	☐	☐
Via e-mail of een website of app een vraag stellen aan uw apotheker	☐	☐	☐	☐
Medicatie door uw apotheker laten bezorgen	☐	☐	☐	☐
Medicatie afgehaald via een medicatiekuis / zelfbedieningskast (zonder tussenkomst van één van de medewerkers)	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een gesprek voeren met uw apotheek waarbij men elkaar kan zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	☐	☐	☐	☐
Andere vorm van contact op afstand met de apotheek, namelijk:				

11 Hierboven kon u aangeven of u op afstand contact heeft gemaakt met uw apotheek gedurende de corona uitbraak. Indien u digitaal contact heeft gezocht, is de vraag die u had toen ook voldoende goed beantwoord?

- Nee
 Ja

- 12 Hieronder staat een aantal manieren om contact te hebben met uw zorgverlener. Wij vragen u om per manier aan te kruisen of u hiervan gebruik maakte gedurende de corona uitbraak. Als u hiervan gebruik maakte vragen wij u om aan te kruisen of u dit ook in de toekomst zou willen gebruiken.

Zorgverlener	Gedurende de corona uitbraak heb ik hier gebruik van gemaakt	Ik vond het gebruik hiervan:		
		Niet prettig	Prettig, maar in de toekomst doe ik het liever niet – digitaal	Prettig, in de toekomst doe ik het graag vaker op deze manier
Via internet, website of app een afspraak maken	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een herhaalrecept aanvragen	☐	☐	☐	☐
Via e-mail, internet, website of app een medische vraag stellen (e-consult)	☐	☐	☐	☐
Via e-mail, internet, website of app een foto van uw vraag aan uw huisarts sturen (e-consult)	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app mijn medische gegevens inzien	☐	☐	☐	☐
Via internet, website of app een gesprek voeren met mijn zorgverlener waarbij we elkaar kunnen zien, bijv. op een beeldscherm of tablet	☐	☐	☐	☐
Andere vorm van contact op afstand met mijn zorgverlener, namelijk:				

- 13 Hierboven kon u aangeven of u op afstand contact heeft gemaakt met uw zorgverlener gedurende de corona uitbraak. Indien u digitaal contact heeft gezocht, is de vraag die u had toen ook voldoende goed beantwoord?
- Nee
 Ja
- 14 Bent u gedurende de corona uitbraak meer gebruik gaan maken van digitale manieren van communiceren (denk aan gebruik van beeld/videobellen, e-mailen, apps) in vergelijking met de periode voor de corona uitbraak?
- Nee → **ga door naar vraag 16**
 Ja
- 15 Maakt de bij u toegenomen ervaring met digitale manieren van communiceren (denk aan gebruik van beeld/videobellen, e-mailen, apps) gedurende de corona uitbraak dat u ook in de toekomst (meer) gebruik blijft maken van deze toepassingen?
- Nee
 Ja
- 16 Wat zou er voor u nodig zijn om in de toekomst meer gebruik te maken van digitale zorg?
- .....

D Uitgestelde zorg gedurende de corona uitbraak

---

17 Heeft uw zorgverlener tijdens de corona uitbraak zorg voor u of een gezinslid uitgesteld?

- Nee, ik had tot nu toe geen zorg nodig gedurende de corona uitbraak
- Nee, mijn zorgverlener heeft zorg niet uitgesteld maar op aangepaste wijze in behandeling genomen
- Ja, mijn zorgverlener heeft zorg uitgesteld
- Ja, mijn zorgverlener heeft doorverwijzing naar het ziekenhuis uitgesteld

18 Indien u gedurende de corona uitbraak geen contact (persoonlijk, telefonisch of via internet) met zorgverleners voor uzelf of voor een gezinslid hebt gehad, heeft u een eventuele vraag om zorg bewust zelf uitgesteld vanwege de corona uitbraak?

- Nee, ik had geen zorg nodig gedurende de corona uitbraak → **ga door naar vraag 20**
- Ja, ik heb mijn vraag om zorg uitgesteld

19 Waarom heeft u uw vraag om zorg gedurende de corona uitbraak uitgesteld? Er is één antwoord mogelijk.

- Ik wilde vanwege de verhoogde werkdruk op zorgverleners vanwege de corona uitbraak mijn zorgverlener niet onnodig belasten
- Ik wilde vanwege een mogelijk verhoogd risico op corona besmetting bij zorgverleners niet in contact komen met mijn zorgverlener
- Anders, namelijk: .....

20 Indien contact met uw zorgverlener op afstand mogelijk was geweest, had u dan wel contact met uw zorgverlener gezocht?

- Nee
- Ja

E Toekomstig gebruik van digitale toepassingen in de zorg

21 Bent u vanwege de corona uitbraak anders gaan denken over de mogelijkheden voor digitale consulten (e-consult, videobellen) met zorgverleners (zoals huisarts, fysiotherapeut, ...)?

- Nee, ik sta niet positief tegenover digitale consulten met zorgverleners
 Ja, ik sta positiever tegenover digitale consulten met zorgverleners dan voor de corona uitbraak
 Nee, ik ben altijd positief geweest over digitale consulten met zorgverleners

22 Bovenstaande vragen behandelden allerlei soorten toepassingen op internet die gebruikt kunnen worden in de zorg. Hoe denkt u in het algemeen over deze digitale toepassingen in de zorg? (één antwoord mogelijk)

- Ik ben erg enthousiast
 Ik wil het wel gaan proberen
 Ik moet er wel mee aan de slag, want dit is het beste voor mijn gezondheid
 Ik moet er wel mee aan de slag, want dat hoort in deze tijd
 Ik ben nog zoekende wat handig is voor mij
 Ik ben wat terughoudend
 Ik zie het nut er niet van in
 Ik ben erg negatief

23 Wilt u per stelling aangeven in hoeverre u het hier mee oneens of eens bent?

	<i>Helemaal oneens</i>	<i>Oneens</i>	<i>Niet eens/niet oneens</i>	<i>Eens</i>	<i>Helemaal eens</i>
Digitale toepassingen in de zorg kunnen er voor zorgen dat:					
Mensen makkelijker contact kunnen leggen met hun zorgverlener.	☐	☐	☐	☐	☐
De kwaliteit van de zorg verbetert.	☐	☐	☐	☐	☐
De kosten van de gezondheidszorg lager worden.	☐	☐	☐	☐	☐
Mensen dichterbij huis zorg kunnen krijgen.	☐	☐	☐	☐	☐
Mensen hun gezondheid beter onder controle kunnen houden.	☐	☐	☐	☐	☐

U bent aan het einde gekomen van de vragenlijst. Hieronder kunt u eventuele opmerkingen kwijt:
(a.u.b. in blokletters)

Hartelijk bedankt voor het invullen van de vragenlijst!